

Deres ref:

Vår ref: 118417-477

Oslo 18. februar 2009

OM REVISJON AV KONSESJONSVILKÅR OG VANNREGIONENES TILTAKSPLANER

Landssamanslutninga av Vasskraftkommunar (LVK) viser til brev datert 22. januar 2009 fra Energibedriftenes Landsforening (EBL) til Direktoratet for Naturforvaltning (DN).

LVK har funnet det nødvendig å kommentere noen av EBLs synspunkter om forholdet mellom vannregionmyndighetene og sektormyndighetene og om virkningene av forvaltningsplaner og tiltaksplaner overfor de aktuelle sektormyndigheter.

Samordning av vannforvaltningsarbeidet

EBL skriver innledningsvis i brevet at vannregionmyndighetene har *"ulike og til dels uriktige oppfatninger av forskriftens virkeområde"*, og senere i brevet at det *"det synes å være enkelte misforståelser knyttet til rammene for vannregionmyndighetens kompetanse"*. EBL har ikke trukket frem konkrete eksempler på dette. Derimot redegjør EBL på generelt grunnlag for sitt syn på hva som bør være vannregionmyndighetenes rolle i forhold til NVE/OED og lovgivningen for vassdragsreguleringer. LVK mener EBL i denne grenseoppgangen trekker for snevre rammer for vannregionmyndighetenes og vannregionutvalgenes kompetanse og rolle overfor sektormyndighetene. Dette vil vi redegjøre nærmere for i det følgende.

EBL trekker også frem at forskriften og veilederne gir stort rom for ulik praktisering i vannregionene, og at det må sikres et nasjonalt forvaltningsregime. EBL viser til vannforvaltningsforskriftens intensjoner om en helhetlig vannforvaltning. LVK mener det er forskjell på et enhetlig forvaltningsregime og en helhetlig vannforvaltning.

LVK er enig i at det bør tilstrebes en enhetlig vannforvaltning i hele landet. Samtidig oppleves vannmiljøproblemer lokalt, de er knyttet til vannforekomstene på stedet. Det må tas høyde for at det gjennom arbeidet i vannregionutvalgene gjøres ulike vurderinger og prioriteringer i forslag til forvaltningsplaner og i utarbeidelse av tiltaksprogram. Vannregionutvalgene består av representanter fra lokale og regionale myndigheter, og det innhentes råd fra lokale referansegrupper. LVK mener det er positivt med en slik lokal medvirkning i vannforvaltningen, og mener det både bidrar til økt lokal bevisstgjøring og at flere miljøutfordringer i vannforekomstene blir trukket frem og håndtert.

Når det gjelder direktivet og forskriftens intensjon om en *helhetlig vannforvaltning*, ligger det i dette at vannforvaltningen skal være sektorovergripende i kartleggingen av miljøproblemene, og i forvaltningsplaner og tiltaksplaner. En helhetlig vannforvaltning innebærer at flere miljøproblemer og potensielle tiltak i vannforekomstene blir sett i sammenheng. EBL argumenterer for at NVE og OED skal opptre mest mulig uberørt av de sektorovergripende forvaltningsplanene og tiltaksplanene som utarbeides av vannregionmyndighetene. EBL argumenterer derfor for å opprettholde en sterk sektorisering. LVK mener en slik tilnærming strider mot direktivets og vannforvaltningsforskriftens intensjon om en helhetlig, sektorovergripende vannforvaltning.

LVK finner grunn til å minne om utgangspunktet: også regulerte vassdrag er uttrykkelig omfattet av vannforvaltningsforskriften, uavhengig av rettslig grunnlag og uavhengig av hvem som er aktuell sektormyndighet for regulerte vassdrag.

Om fortsatt sektorkompetanse og sektorlovgivning

EBL påpeker at bare NVE og OED har kompetanse til å åpne revisjon og fastsette revisjonstiltak. Det fremgår i vannforvaltningsforskriften § 25 sjette ledd at sektorkompetansen beholdes:

"Vedtak om gjennomføring av enkelttiltak som inngår i tiltaksprogrammet treffes av ansvarlig myndighet etter relevant lovgivning."

EBL skriver om dette:

"Dette medfører at vannregionmyndigheten ikke kan vedta tiltak som i praksis griper inn i eller medfører endringer i eksisterende konsesjonsvilkår. Vannregionmyndigheten kan ikke legge føringer for de vurderinger som sektormyndighetene skal foreta i henhold til sektorregelverket. Det er NVE og OED som skal vurdere om kriteriene i vassdragsreguleringsloven og industrikonsesjonsloven er til stede og om revisjon skal åpnes. Vannregionmyndighetene har derfor ikke adgang til å fastsette mål som legger føringer for NVE og OEDs vurderinger av om det skal åpnes revisjon av gitte vassdragskonsesjoner."

Vedtak med direkte og forpliktende virkning overfor konsesjonær om fastsettelse av nye konsesjonsvilkår kan bare fattes av NVE/OED. Ingen bestrider at det fortsatt vil være gjeldende kompetansefordeling. Det er derfor litt uklart hva EBL legger i at vannregionmyndighetene ikke kan "vedta tiltak som i praksis griper inn i eller medfører endringer i eksisterende konsesjonsvilkår". Men LVK oppfatter EBL slik at man mener vannregionmyndighetene heller ikke kan *foreslå* tiltak som innebærer endringer i konsesjonsvilkår dersom de blir vedtatt gjennomført. Dette er i så tilfelle feil.

Vannregionmyndighetene skal i samarbeid med vannregionutvalget utarbeide en tiltaksplan (jf. forskriftens § 25). Slik sett blir det fra vannregionmyndighetenes og vannregionutvalgets side *bestemt en rekke forslag til tiltak*, som relevante sektormyndigheter senere vurderer og vedtar om skal gjennomføres. Tiltaksprogrammet skal være sektorovergripende og skal bygge på gjennomførte analyser og vurderinger. Tiltaksprogrammet skal omfatte *alle typer relevante tiltak* som er nødvendig for å oppfylle miljømålene, jf. forskriftens § 25. I slike programmer vil naturligvis også kunne inngå miljøforbedringer som vil være tema i saker om revisjoner av konsesjonsvilkår. Dette kommer klart til uttrykk i Stortingets Innst. S. nr 131 (2008-2009) om samtykke til godkjenning av innlemming av vanddirektivet. En enstemmig komité uttaler i innstillingen:

"Komiteen mener tiltaksplanene som skal utarbeides med utgangspunkt i direktivet, må innlemme revisjoner av vannkraftkonsesjoner. I særdeleshet er det viktig å få til ordentlige miljøforbedringer der det ikke er krav om minstevannføring i dag. På sikt må konsesjonsrevisjonene synkroniseres med revisjon av forvaltningsplanene i vannregionene, slik direktivet forutsetter. Komiteen vil påpeke at det generelt er stort forbedringspotensial på mange plan i gamle vannkraftverk, der potensialet for miljøforbedring kan være stort med bare litt vannslipp."

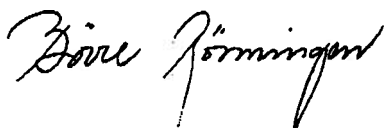
LVK er enig med EBL når det hevdes at vannregionmyndigheten *ikke kan vedta konkrete tiltak*. LVK er imidlertid ikke enig i påstanden om at forslag i tiltaksprogrammene og forvaltningsplanene bare skal inneholde mer overordnede tiltak og målsetninger for å oppfylle miljømålene. LVK oppfatter det slik at hensikten med tiltaksprogrammene er å få frem flest mulig konkrete tiltak som er aktuelle. Stortingets tydelige signal om behov for minstevannføring er nettopp et eksempel på et konkret tiltak som er aktuelt.

Klimapolitikk og vanndirektivet

EBL viser til behovet for å opprettholde eksisterende fornybar kraftproduksjon som del av klimapolitikken, og viser til klimaforliket og EUs fornybardirektiv. LVK mener det ikke foreligger åpning for å lempe på vanndirektivets forpliktelser av klimapolitiske grunner.

Med vennlig hilsen

Landssamanslutninga av Vasskraftkommunar

Børre Rønningen
Leder

Tine Larsen
Advokatfullmektig

Kopi:

Energibedriftenes Landsforening

Miljøverndepartementet

Olje- og energidepartementet

Norges Vassdrags- og energidirektorat

Regionale vannmyndigheter ved fylkesmannen i: Østfold, Buskerud, Vest-Agder, Hordaland, Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag, Nordland, Troms og Finnmark

Fylkeskommunene